

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»  
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
КАФЕДРА СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»  
Декан стоматологічного факультету  
д.мед.н., проф. Костенко Є.Я.  
«24» серпня 2021 року



**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА РОБОЧА ПРОГРАМА ЦИКЛУ  
ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ НА ТЕМУ:**

**«Сучасні методи діагностики стоматологічних захворювань»**

Рівень вищої освіти	Третій рівень вищої освіти
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Предметна спеціальність	Стоматологія
Освітня програма	221 Стоматологія
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська

Навчальний план та робоча програма циклу тематичного удосконалення на тему: «Сучасні методи діагностики стоматологічних захворювань» для лікарів - стоматологів

22 – Охорона здоров'я

Спеціальності: **221 – стоматологія** предметної спеціальності **стоматологія** освітньої програми 221 – Стоматологія

**Розробники:** зав.кафедри, д.мед.н., проф. Клітинська О.В., доц. кафедри, к.мед.н. Бородач В.О., доц. кафедри, к.мед.н. Цуканов Д.В., доц. кафедри, к.мед.н. Майструк П.О., ст. викладач Шеверя С.М., ас. Бобельський В.В., ас. Лайош Н.В., ас. Зорівчак Т.І., ас. Шетеля В.В.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні  
*Кафедри стоматології дитячого віку*

протокол № 11 від «21» червня 2021 р.

Завідувач кафедри

д.мед.н., проф.



Клітинська О.В.

Схвалено методичною комісією стоматологічного факультету УжНУ за напрямом підготовки «Стоматологія» 7.12010005

протокол №10 від «23» червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії \_\_\_\_\_  проф. Клітинська О.В.

Клітинська О.В., 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

# **1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

## **Робочий план**

**циклу тематичного удосконалення на тему:**

**«Сучасні методи діагностики стоматологічних захворювань»**

**для лікарів-стоматологів**

Всього годин	Лекцій	Практичних занять	Семінарів	Самостійних занять
72	20	45	7	0

## **ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

**Циклу тематичного удосконалення на тему: «Сучасні методи діагностики стоматологічних захворювань»**

Цикл тематичного удосконалення на тему: «Сучасні методи профілактики стоматологічних захворювань», тривалість якого 2 тижні, проводиться для підвищення професійної кваліфікації лікарів-стоматологів за спеціальностями: “Терапевтична стоматологія”, “Дитяча стоматологія”, “Ортопедична стоматологія”, “Стоматологія” та “Ортодонтія”, а також для завідувачів стоматологічними відділеннями всіх підрозділів лікувально-профілактичних закладів і лікарів суміжних спеціальностей.

В результаті теоретичного (55% навчального часу) і практичного (45% навчального часу) навчання слухачі циклу ознайомляться з сучасними діагностичними маніпуляціями та опанують новітні методики профілактики стоматологічних захворювань.

## **2. МЕТА ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ**

Метою вивчення циклу тематичного удосконалення на тему: **«Сучасні методи діагностики стоматологічних захворювань»** є поглиблення теоретичних знань та вдосконалення практичних навичок лікарів-стоматологів. Основні аспекти в частині теоретичної підготовки спрямовані на впровадження сучасних лікувально-діагностичних і профілактичних заходів у щоденну практику лікаря-стоматолога.

Відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 302, із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 798, Порядку проведення атестації лікарів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 22.02.2019 № 446, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.03.2019 за № 293/33264, цикл тематичного удосконалення передбачає:

- безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей лікарів-стоматологів після здобуття ними вищої освіти у сфері охорони здоров'я та післядипломної освіти в інтернатурі;
- надання змоги фахівцю підтримувати та покращувати стандарти професійної діяльності, відповідно до потреб сфери охорони здоров'я;
- навчання лікарів-стоматологів самостійно клінічно мислити, враховуючи особливості етіології, патогенезу, клініки, діагностики та проводити заходи профілактики стоматологічних захворювань.

### **3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ**

Передумовами вивчення циклу тематичного удосконалення на тему: **«Сучасні методи діагностики стоматологічних захворювань»** немає.

### **4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**

Відповідно до освітньої програми циклу тематичного удосконалення на тему: «Сучасні методи діагностики стоматологічних захворювань» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення лікарями-стоматологами таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
<p><b>Знання</b></p> <p>ПРН 1.1 Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі стоматології, зокрема ті, що стосуються методів діагностики стоматологічних захворювань.</p> <p>ПРН 1.2 Праці провідних зарубіжних та вітчизняних вчених, наукових шкіл та фундаментальних праць у галузі стоматології.</p> <p>ПРН 1.3 Наукові розробки працівників нашої кафедри, українських та закордонних вчених.</p> <p><b>Уміння</b></p> <p>ПРН 2.1 Опанувати новітні профілактичні, діагностичні та лікувальні технології, які дозволено використовувати в роботі лікаря-стоматолога.</p> <p>ПРН 2.2 Вдосконалити напрацьовані практичні навички, спрямовані на діагностику основних стоматологічних захворювань.</p> <p>ПРН 2.3 Застосування на практиці новітніх методів діагностики стоматологічних захворювань серед дитячого населення та дорослих пацієнтів.</p> <p><b>Комунікація</b></p> <p>ПРН 3.1 Спілкування в діалоговому режимі з пацієнтом, підбираючи при цьому індивідуальний підхід з урахуванням віку пацієнта, типу темпераменту.</p> <p>ПРН 3.2 Кваліфіковано вести конструктивний діалог з колегами,</p>	

обґрунтовуючи свою позицію стосовно тієї чи іншої клінічної ситуації.

ПРН 3.3 Вміти професійно презентувати результати лікування своїх пацієнтів серед колег.

ПРН 3.4 Здатність працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.

ПРН 3.5 Уміння використовувати сучасні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації даних.

#### **Автономія та відповідальність**

ПРН 4.1 Скласти план лікування, спрямований на профілактику стоматологічних захворювань, відповідно до протоколу лікування, розробленого МОЗ України.

ПРН 4.2 Діяти, дотримуючись вимог професійної етики та деонтології, зберігати лікарську таємницю.

ПРН 4.3 Самовдосконалюватися, нести цивільну, адміністративну або кримінальну відповідальність, згідно із чинним законодавством.

ПРН 4.4 Приймати обґрунтовані рішення, що сприятимуть якісній та інформативній діагностиці стоматологічних захворювань на ранніх етапах їх виникнення.

## **5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

**Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання**

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

1. усний іспит;
2. семінари;
3. практичні заняття;
4. презентації, реферати.

### **Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання**

Форми поточного контролю: усне опитування та тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: усний іспит.

## **6. ПРОГРАМА ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ**

### **6.1. Зміст циклу**

**Модуль «Сучасні методи діагностики стоматологічних захворювань»**

Тема 1. Особливості збору анамнезу на стоматологічному прийомі.

Тема 2. Сучасні методи діагностики в стоматології.

Тема 3. Методи фізикального обстеження стоматологічного пацієнта.

Тема 4. Класифікація і арсенал сучасних променевих методів діагностики.

Радіовізіографія.

Тема 5. Методи променевого дослідження в стоматології.

Тема 6. Променева діагностика зубів та щелепно-лицевої ділянки.

Тема 7. Методи променевої діагностики скронево-нижньощелепного суглобу.

Тема 8. Інтерпретація результатів променевих методів дослідження в стоматології

Тема 9. Рентгенографія зубів та щелеп.

Тема 10. Особливості формування щелепно-лицевого апарату в дитячому віці.

Тема 11. Особливості діагностики стоматологічних захворювань у дітей.

Тема 12. Комп'ютерна томографія, магніто-резонансна томографія в стоматології.

Тема 13. Ультразвукові методи обстеження в стоматології.

Тема 14. Додаткові клінічні методи діагностики в стоматології: електроодонтодіагностика, реопародонтографія, люмінесцентні методи візуалізації, вакуумні проби.

Тема 15. Електроодонтодіагностика, виконання та оцінка її результатів.

Тема 16. Індексна оцінка стану гігієни порожнини рота.

Тема 17. Робота із сучасними інформаційно-діагностичними системами в стоматології.

Тема 18. Стереолітографічне моделювання в стоматології.

Тема 19. Лабораторні дослідження в стоматології.

Тема 20. Сучасні методи патогістологічного дослідження в стоматології.

Тема 21. Іспит.

## 6.2. Структура циклу тематичного удосконалення

Номер теми	Назва теми	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Практ.	Сем.	Разом
1	Особливості збору анамнезу на стоматологічному прийомі.	2	2	0	4
2	Сучасні методи діагностики в стоматології.	2	2	0	4
3	Методи фізикального обстеження стоматологічного пацієнта.	2	5	0	7
4	Класифікація і арсенал сучасних променевих методів діагностики. Радіовізіографія.	2	2	0	4
5	Методи променевого дослідження в стоматології.	2	2	0	4
6	Променева діагностика зубів та щелепно-лицевої ділянки.	2	2	0	4
7	Методи променевої діагностики	2	2	0	4



	скронево-нижньощелепного суглобу.				
8	Інтерпретація результатів променевих методів дослідження в стоматології.	2	4	0	6
9	Рентгенографія зубів та щелеп	2	2	0	4
10	Особливості формування щелепно-лицевого апарату в дитячому віці.	2	2	0	4
11	Особливості діагностики стоматологічних захворювань у дітей.	0	2	2	4
12	Комп'ютерна томографія, магніто-резонансна томографія в стоматології.	0	2	0	2
13	Ультразвукові методи обстеження в стоматології.	0	2	0	2
14	Додаткові клінічні методи діагностики в стоматології: електроодонтодіагностика, реопародонтографія, люмінесцентні методи візуалізації, вакуумні проби.	0	2	0	2
15	Електроодонтодіагностика, виконання та оцінка її результатів.	0	2	0	2
16	Індексна оцінка стану гігієни порожнини рота.	0	2	0	2
17	Робота із сучасними інформаційно-діагностичними системами в стоматології.	0	2	0	2
18	Стереолітографічне моделювання в стоматології.	0	2	0	2
19	Лабораторні методи дослідження в стоматології.	0	2	2	4
20	Сучасні методи патогістологічного дослідження в стоматології.	0	2	0	2
	Іспит	0	0	3	3
	<b>ВСЬОГО</b>	<b>20</b>	<b>45</b>	<b>7</b>	<b>72</b>

### 6.3. Теми практичних занять циклу тематичного удосконалення

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Особливості збору анамнезу на стоматологічному прийомі	2
2	Сучасні методи діагностики в стоматології.	2
3	Методи фізикального обстеження стоматологічного пацієнта.	5
4	Класифікація і арсенал сучасних променевих методів діагностики. Радіовізіографія.	2
5	Методи променевого дослідження в стоматології.	2
6	Променева діагностика зубів та щелепно-лицевої ділянки.	2
7	Методи променевої діагностики скронево-нижньощелепного суглобу.	2
8	Інтерпретація результатів променевих методів дослідження в стоматології	4
9	Рентгенографія зубів та щелеп	2
10	Особливості формування щелепно-лицевого апарату в дитячому віці.	2
11	Особливості діагностики стоматологічних захворювань у дітей.	2
12	Комп'ютерна томографія, магніто-резонансна томографія в стоматології.	2
13	Ультразвукові методи обстеження в стоматології.	2
14	Додаткові клінічні методи діагностики в стоматології: електроодонтодіагностика, реопародонтографія, люмінесцентні методи візуалізації, вакуумні проби.	2
15	Електроодонтодіагностика, виконання та оцінка її результатів.	2
16	Індексна оцінка стану гігієни порожнини рота.	2
17	Робота із сучасними інформаційно-діагностичними системами в стоматології.	2
18	Стереолітографічне моделювання в стоматології.	2
19	Лабораторні методи дослідження в стоматології.	2
20	Сучасні методи патогістологічного дослідження в стоматології.	2
	<b>ВСЬОГО</b>	<b>45</b>

#### 6.4. Теми семінарських занять циклу тематичного удосконалення

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

1	Особливості діагностики стоматологічних захворювань у дітей.	2
2	Лабораторні методи дослідження в стоматології.	2
3	Іспит	3
	ВСЬОГО	7

### 6.5. Теми лекційних занять циклу тематичного удосконалення

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості збору анамнезу на стоматологічному прийомі.	2
2	Сучасні методи діагностики в стоматології.	2
3	Методи фізикального обстеження стоматологічного пацієнта.	2
4	Класифікація і арсенал сучасних променевих методів діагностики. Радіовізіографія.	2
5	Методи променевого дослідження в стоматології.	2
6	Променева діагностика зубів та щелепно-лицевої ділянки.	2
7	Методи променевої діагностики скронево-нижньощелепного суглобу.	2
8	Інтерпретація результатів променевих методів дослідження в стоматології.	2
9	Рентгенографія зубів та щелеп.	2
10	Особливості формування щелепно-лицевого апарату в дитячому віці.	2
	ВСЬОГО	20

## 7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ ЦИКЛ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ (у разі потреби)

- клінічний зал;
- стоматологічний інструментарій;
- мультимедійна дошка та проектор для проведення лекцій та практичних занять.

## 8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Анисимова И.В. Клиника, диагностика и лечение заболеваний

слизистой оболочки рта и губ / И.В. Анисимова, В.Б. Недосеко, Л.М. Ломиашвили // Москва: Медицинская книга : Стоматология. – 2008. – 191 с.

2. Аржанцев А.П. Диагностические возможности компьютерной ортопантомографии / А.П. Аржанцев, В.В. Свирин // Учебно-методические рекомендации Перемена. – 2006. – 20с.

3. Васильев А.Ю. Лучевая диагностика в стоматологии / А. Ю. Васильев, Ю.И. Воробьёв, В. П. Трутень // Монография М.: Медика. – 2007. – 496 с.

4. Коваль Г.Ю. Рентгенодиагностика заболеваний и повреждений черепа / Г.Ю. Коваль // Киев: Здоровье. – 1984. – 376 с.

5. Орехова Л.Ю. Основи професійної гігієни ротової порожнини / Л.Ю. Орехова, О.Д. Кучумова, Я.В. Стюф, А.В. Кисельов // СПб.: 2004. – 215 с.

6. Паслер Ф.А. Рентгендиагностика в практике стоматолога / Ф.А. Паслер, Х. Виссер // М. : МЕДпресс-информ. – 2007. – 352 с.

7. Приезжева В.Н. Рентгенодиагностика в стоматологии. Учебно-методическое пособие / В.Н. Приезжева, Е.Б. Илясова, В.В. Абузова, А.К. Юдин, Т.В. Юдина, Н.В. Чукалина // Издательство Саратовского медицинского университета. – 2002. – 94 с.

8. Протоколи надання медичної допомоги за спеціальностями: „Ортопедична стоматологія”, „Терапевтична стоматологія”, „Хірургічна стоматологія”, „Ортодонтія”, „Дитяча терапевтична стоматологія”, „Дитяча хірургічна стоматологія”: Нормативне виробничо-практичне видання. – К.: МНІАЦ медичної статистики; МВЦ „Медінформ”. – 2007. – 236 с.

9. Стоматологічний діагноз (за МКХ-10) : навч. посіб. / В. А. Кльомін [та ін.]; рец.: А. П. Педорець, А. А. Музичина, М. Я. Нідзельський. - К. : ВСВ Медицина, 2015. - 214 с.

10. Удовицька О.В. Дитяча стоматологія / О.В. Удовицька, Л.Б. Лепорська та ін. // К.: Здоров'я. – 2000. – 296 с.

11. Хоменко Л. А. Клинико-рентгенологическая диагностика заболеваний зубов и пародонта у детей и подростков / Л. А. Хоменко, Е. И.

Остапко, Н. В. Биденко // Книга плюс. – 2004. – 200 с.

12. Хоменко Л.А. Терапевтическая стоматология детского возраста / Л.А. Хоменко, Ю.Б. Чайковський и др // К.: Книга Плюс. – 2007. – С. 125-134.

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_ / 20\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_).  
(потрібне підкреслити)

протокол № \_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_ / 20\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_).

(потрібне підкреслити)

протокол № \_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_ / 20\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_).

(потрібне підкреслити)

протокол № \_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

(підпис)

(Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20\_\_ / 20\_\_ н.р. без змін; зі змінами (Додаток \_\_).

(потрібне підкреслити)

протокол № \_\_ від «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

(підпис)

(Прізвище ініціали)